

سوالات احتمالی داوران در جلسه دفاع از پایان نامه

حساس‌ترین روز دوران تحصیل دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری روزی است که باید از پایان‌نامه‌شان دفاع کنند؛ جلسه‌ای که نمایانگر مطالعات و زحمات چندساله دانشجو و بار علمی اندوخته وی در مقطع تحصیلی‌اش و انجام پایان‌نامه است و نمره‌ای که از استادان و هیات داوران آن روز بگیرد، در ادامه تحصیلات و آینده شغلی او بسیار موثر خواهد بود. جلسه دفاع از پایان‌نامه از ۳۰ تا ۴۰ دقیقه مختص دانشجویان است تا به صورت شفاهی درباره مراحل پژوهش و چالش‌های مسیر تحقیق گزارش دهد و از دستاوردهای پایان‌نامه‌اش دفاع کند، اما مرحله سخت، پاسخگویی شفاف و دقیق دانشجویان به سوالات داوران در جلسه دفاع از پایان‌نامه است؛ دانشجویان باید بتوانند با تسلط کامل به سوالات داوران در جلسه دفاع از پایان‌نامه پاسخ دهد، چراکه میزان تسلط او، اشرافش بر موضوع و حواشی آن و نیز به‌روز بودن اطلاعاتش در جلب نظر داوران بسیار موثر است.

لزوم تهیه فهرستی از پرسش‌های احتمالی

پیش‌بینی سوالات داوران در جلسه دفاع از پایان‌نامه تا حدی امکان‌پذیر است و همان‌طور که بارها در مطالب مشابه تاکید کردیم، یکی از مراحل آماده‌سازی دانشجویان برای جلسه دفاع از پایان‌نامه به همین مسئله اختصاص دارد. از قبل می‌دانید که هر یک از اعضای هیات داوران در طول جلسه ممکن است از شما سؤالاتی بپرسد و بدیهی است که سوالات داوران در جلسه دفاع از پایان‌نامه در زمینه موضوع تحقیقات شما خواهد بود؛ بنابراین شما باید سوالات احتمالی را بنویسید و پاسخ‌های مناسب و قانع‌کننده برای آن‌ها آماده کنید. البته لازم نیست جملات پاسخ را حفظ کنید؛ مفاهیم را خوب درک کنید و در جلسه توضیح دهید تا کاملاً طبیعی و جذاب باشد.

چگونه یک ارائه خوب در روز دفاع از پایان نامه داشته باشیم؟

دقت کنید که حتما این موارد را قبل از روز دفاع باید چند بار تمرین کنید تا با اعتماد به نفس و بدون استرس بیش از حد در جلسه حاضر شوید.

نمونه سوالات داوران در جلسه دفاع از پایان نامه

یکی از توصیه‌های جدی ما به شما این است که حتما در تعدادی از جلسات دفاع از پایان نامه دانشجویان شرکت کنید تا با فضا و روند این جلسات آشنا شوید. اگر شما در جلسات دفاع پایان نامه دیگران شرکت کرده باشید، متوجه خواهید شد که تعدادی از سوالات داوران در جلسه دفاع از پایان نامه تکراری و قابل پیش‌بینی است و اغلب داوران آن‌ها را می‌پرسند. در این مطلب برای آشنایی شما چند نمونه از سوالات داوران در جلسه دفاع از پایان نامه را، که بسیار رایج و معمول است، می‌آوریم تا پاسخ آن‌ها را تمرین کنید. دقت کنید که این پرسش‌ها کلی هستند و پرسش‌های احتمالی تخصصی مربوط به پژوهش‌تان را باید خودتان تهیه کنید.

۱. انگیزه شما از انتخاب این موضوع برای پایان نامه چه بود و چرا این موضوع را انتخاب کردید؟

۲. خلاصه یک خطی پایان‌نامه‌تان چیست؟

۳. آیا می‌توانید پایان‌نامه‌تان را در پنج دقیقه خلاصه کنید؟

۴. چه موضوعات مهم، موانع یا فضاهای خالی در زمینه پژوهشی شما وجود دارد؟

۵. شما به کدام یک از موارد فوق پرداخته‌اید؟

۶. چرا موضوع تحقیق شما ارزش حل کردن را دارد؟
۷. پرسش پژوهش شما چگونه پدیدار شد؟
۸. تاثیرگذارترین افراد در پیشرفت این علم چه کسانی هستند؟
۹. آخرین یافته‌های مهم در این زمینه چیست؟
۱۰. چقدر پژوهش شما نو و جدید است و چه نوآوری‌هایی دارد؟
۱۱. چه آثاری به کار شما بیشترین شباهت و نزدیکی را دارد؟
۱۲. تصمیم‌گیری‌های مهم موثر در پژوهش شما چه بود؟
۱۳. چرا این روش تحقیق را انتخاب کردید و از آن چه چیزی به دست آوردید؟
۱۴. روش تحقیق شما چه برتری بر روش‌های گذشته داشت؟
۱۵. چه روش‌های جایگزینی وجود داشت؟
۱۶. در روش تحقیق‌تان چه محدودیت‌هایی وجود داشت؟
۱۷. مهمترین و سخت‌ترین موانع و مشکلاتی که در کارتان وجود داشت و شما از آن عبور کردید، چه بود؟
۱۸. یافته‌های کلیدی شما چه بود؟

۱۹. چقدر یافته‌های شما از نظر آماری مهم هستند؟
  ۲۰. مهم‌ترین دستاورد شما چیست؟
  ۲۱. کدام یک از یافته‌های شما جالب‌تر است و چرا؟
  ۲۲. قوی‌ترین و ضعیف‌ترین قسمت پژوهش‌تان کدام است؟
  ۲۳. پژوهش شما چه تاثیری بر پیشرفت دانش دارد؟
  ۲۴. کاربردهای عملی تحقیق شما چیست؟
  ۲۵. چه جنبه‌هایی از پژوهش‌تان را منتشر کرده‌اید یا منتشر خواهید کرد و به چه دلیل؟
  ۲۶. ارتباط کارتان با سایر محققان چیست؟
  ۲۷. چه موضوعات و مواردی را برای ادامه کار پیشنهاد می‌کنید؟
  ۲۸. پیشنهاد و توصیه شما به سایر محققان در این زمینه چیست؟
- ...و

پرسش‌های مطرح‌شده فوق فقط تعدادی از سوالات داوران در جلسه دفاع از پایان‌نامه به صورت کلی بود و

شما باید سوالات احتمالی تخصصی درباره موضوع و مسائل پژوهش‌تان را خودتان حدس بزنید و پاسخ آن‌ها

را در گوشه ذهن‌تان آماده داشته باشید.

فراموش نکنید که با مدیریت زمان و اعتماد به نفس جلسه را اداره کنید و شفاف و واضح صحبت کنید. اگر پاسخ سوالات داوران در جلسه دفاع از پایان نامه را نمی دانستید، نگران نشوید، چون هیچ کس انتظار ندارد که شما همه چیز را به طور کامل بدانید، بنابراین بدون بلوف زدن به راحتی بگویید نمی دانم. اگر سوالات داوران در جلسه دفاع از پایان نامه برای تان نامفهوم بود، مودبانه از آن ها بخواهید پرسش خود را واضح تر بیان کنند. گفتنی است مشورت با استاد راهنما پیش از جلسه دفاع و آگاهی از نقاط ضعف و قوت کار به شما کمک خواهد کرد که در طول جلسه مباحث را هوشمندانه و هنرمندانه مدیریت کنید.

از سیاست های موفق در اداره جلسه دفاع از پایان نامه، شروع خوب داشتن و به چالش کشیدن داوران و درگیر کردن ذهن مخاطبان است؛ این کار باعث می شود که فضا خسته کننده نشود و جلسه جذاب و پرنشاط برگزار شود. یادتان باشد به نظرها و پیشنهادهای داوران با دقت و احترام گوش کنید و به پرسش های آن ها با صبوری و آرامش پاسخی واضح بدهید.

با تشکر از توجه شما

شهیدی

در صورتی که اشکال داشتید با این ای دی پیام بدهید

@To1310